

Warszawa, 28 grudnia 2012 r.

KRASP/382/2012

Szanowna Pani
prof. dr hab. Barbara Kudrycka
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Szanowna Pani Minister,

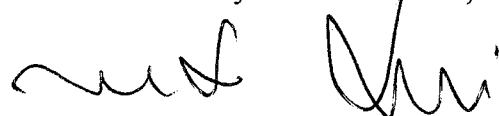
w odpowiedzi na pismo BM.WP.1761.2012/IO z dn. 28 listopada 2012 r. w załączeniu przekazuję uwagi Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich dotyczące *Projektu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki oraz niektórych innych ustaw*. Ze względu na ogólny charakter przedłożonych propozycji trudno jednak – bez znajomości projektu zmian przepisów ustawy – dokonać ich wiążącej oceny.

W szczególności konieczne byłoby zdefiniowanie w świetle polityki tworzenia uczelni badawczych statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego – KNOW. Uważamy, że celem zasadniczym KNOW-ów jest prowadzenie badań na najwyższym poziomie i konstytuowanie uczelni badawczej. W konsekwencji status KNOW-u powinny uzyskiwać wyłącznie jednostki organizacyjne uczelni.

Uważamy również, że prawo do kategoryzacji, parametryzacji i finansowania powinny mieć nie tylko podstawowe jednostki uczelniane, ale także inne jednostki organizacyjne uczelni wchodzące w skład wydziałów, co z jednej strony zapobiegłoby podziałom podstawowych jednostek organizacyjnych, a z drugiej strony byłoby symetryczne z uzyskiwaniem uprawnień do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego przez jednostki organizacyjne wchodzące w skład wydziałów.

Ponadto przekazuję wybrane uwagi do *Ustawy o stopniach i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki, Rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora z dnia 22 września 2011 r., Rozporządzenia w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego z dnia 1 września 2011 r. i do Rozporządzenia w sprawie wysokości i warunków wypłacania wynagrodzenia promotorowi oraz za recenzje i opinie w przewodzie doktorskim, postępowaniu habilitacyjnym oraz postępowaniu o nadanie tytułu profesora z dnia 14 września 2011 r.*

Z wyrazami szacunku,

prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś

Przewodniczący KRASP

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. zw. dr hab.
Wiesław Banyś
Rektor

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Wieslaw.Banys@krasp.org.pl

Biurowisko KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

www.krasp.org.pl

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Przewodniczący:

prof. zw. dr hab.
Wiesław Banyś
Rektor

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Wieslaw.Banys@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Załącznik:

1. Należy, zwłaszcza w dużych uczelniach, umożliwić aplikowanie o granty nie tylko jednostkom podstawowym – wydziałom, ale także jednostkom międzywydziałowym.
2. W szczególności konieczne byłoby zdefiniowanie w świetle polityki tworzenia uczelni badawczych statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego – KNOW. Uważamy, że celem zasadniczym KNOW-ów jest prowadzenie badań na najwyższym poziomie i konstituowanie uczelni badawczej. W konsekwencji status KNOW-u powinny uzyskiwać wyłącznie jednostki organizacyjne uczelni. Uważamy również, że prawo do kategoryzacji, parametryzacji i finansowania powinny mieć nie tylko podstawowe jednostki uczelniane, ale także inne jednostki organizacyjne uczelni wchodzące w skład wydziałów, co z jednej strony zapobiegłoby podziałom podstawowych jednostek organizacyjnych, a z drugiej strony byłoby symetryczne z uzyskiwaniem uprawnień do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego przez jednostki organizacyjne wchodzące w skład wydziałów.
3. Doprecyzować wymagałoby jakiego typu „współpraca międzynarodowa” mogłaby być finansowana (punkt 2, podpunkt 1, b).
Istnieje potrzeba zapewnienia finansowania utrzymania infrastruktury badawczej. W szczególności, w przypadku dużych europejskich infrastruktur badawczych potrzebne są środki zarówno na bieżące utrzymanie potencjału infrastruktury, jak i na pokrycie kosztów administrowania infrastrukturą.
4. Wyjaśnienia i doprecyzowania wymaga rola PAU.
5. W dokumencie wspomina się o algorytmie, na podstawie którego będą przyznawane środki na naukę (punkt 2, podpunkt 3), s. 5). Nie zostało natomiast określone, w jaki sposób algorytm będzie obliczany. Należy to doprecyzować.
6. Pozytywnie należy ocenić propozycję wstrzymania wykonania decyzji ministra o przyznaniu środków finansowych w określonej indywidualnej sprawie (np. finansowanie projektów badawczych), w przypadku złożenia przez stronę wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (punkt 2, podpunkt 3), f), s. 6-7).
7. W związku z propozycją rozszerzenia dostępu do informacji o finansowaniu nauki w Polsce, nastąpi **realne** a nie **pozorne** – jak zostało zapisane w dokumencie (punkt 2, podpunkt 4), s. 8) – zwiększenie zakresu danych wprowadzanych przez jednostki naukowe do systemu.
8. Doprecyzowania wymaga, jakie formy prezentowania wyników badań naukowych finansowanych ze środków publicznych zostaną objęte systemem otwartego dostępu (*Open Access*). Niektóre z nich powinny być objęte tajemnicą. W tym kontekście należy również wprowadzić odpowiednie regulacje dotyczące praw autorskich (punkt 2, podpunkt 4), s. 8).

www.krasp.org.pl

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Przewodniczący:

prof. zw. dr hab.
Wiesław Banyś
Rektor

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Wieslaw.Banys@krasp.org.pl

Biurowo KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

9. W dokumencie przedstawiono jedynie pewne założenia dotyczące modyfikacji definicji jednostki naukowej, natomiast nie sformułowano nowej definicji. Wymaga to sprecyzowania (punkt 2, podpunkt 5), a), s. 8-9).
10. Wyjaśnienia wymaga, w jaki sposób i w jakim celu mają zostać zmodyfikowane zadania Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jako organu opiniodawczo-doradczego Ministra (punkt 2., podpunkt 5), b), s.9).
11. Opłaty w przewodach doktorskich oraz postępowaniach habilitacyjnych. W związku ze wzrostem kosztów przeprowadzania przewodów doktorskich i kosztów przewodów doktora habilitowanego oraz postępowania o nadanie tytułu profesora ze względu na liczbę postępowania, a także podwyższone wynagrodzenie minimalne profesora zwyczajnego (coroczny wzrost), dotacja podstawowa dla uczelni powinna zostać stosownie zwiększona. Wymienione koszty będą wzrastać nie tylko ze względu na ilość postępowania, ale również ze względu na stawkę minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora zwyczajnego (coroczny wzrost).
12. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011 r. w sprawie trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U 204, poz. 1200, 2011) w art. 12.1. znajduje się zapis, że „osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, zwana „habilitantem” składa do Centralnej Komisji wniosków o wszczęcie postępowania habilitacyjnego”. Istnieje ryzyko, że dana jednostka podstawowa uczelni zostanie wskazana wielokrotnie przez CK w ciągu roku do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego oraz, że jednostka zatrudniająca habilitanta nie wyrazi zgody na dokonanie wpłat wynagrodzeń. W znowelizowanej ustawie o zasadach finansowania nauki powinny być zapisy regulujące w sposób jednoznaczny możliwości finansowe podstawowych jednostek uczelni, które przeprowadzają postępowania habilitacyjne. Jeśli te wydatki należy traktować jako dydaktyczne to powinno się również wskazać źródło finansowania tej działalności.
13. Naukowe bazy danych. Z naszego doświadczenia z poprzednich lat wynika, że podstawowe jednostki uczelni ubiegające się o dotację na działalność związaną z utrzymaniem i poszerzeniem naukowych baz danych, nie otrzymują wnioskowanych środków. W obowiązującej ustawie o finansowaniu nauki nie ma zapisów mówiących, jakie kryteria muszą być spełnione, aby otrzymać dofinansowanie. Utrzymanie baz jest warunkiem koniecznym, aby w krótkim czasie pozyskiwać wymagane informacje. Brak dofinansowania baz powoduje, że z części dotacji statutowej przeznaczonej na prace badawcze trzeba wygospodarować kwoty pozwalające utrzymać te bazy.
14. Wirtualna Biblioteka Naukowa. Po raz pierwszy we wnioskach o dotację statutową na rok 2013 można ubiegać się o dofinansowanie Wirtualnej

www.krasp.org.pl

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Przewodniczący:

prof. zw. dr hab.
Wiesław Banyś
Rektor

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Wieslaw.Banys@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Biblioteki Naukowej. Podobnie jak w przypadku naukowych baz danych proponujemy, aby w znowelizowanej ustawie znalazły się zapisy mówiące, jakie kryteria muszą być spełnione, aby uzyskać dofinansowanie. Z elektronicznych czasopism, będących w zarządzaniu Biblioteki Uniwersyteckiej korzystają różne podstawowe jednostki uczelni. W zależności od ilości wejść podstawowe jednostki uczelni ponoszą proporcjonalną część opłaty licencyjnych. Sugerujemy, aby w znowelizowanej ustawie o zasadach finansowania nauki stworzyć możliwość samodzielnego ubiegania się Bibliotek Uniwersyteckich o dotację na działalność z utrzymaniem i poszerzeniem wirtualnej biblioteki naukowej. Np. poprzez skrócony wniosek na finansowanie działalności statutowej. Koszty licencyjne elektronicznych czasopism corocznie wzrastają od 3 do 78%.

15. Duża infrastruktura badawcza. W decyzjach przyznających dotację celową na finansowanie kosztów realizacji inwestycji w zakresie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowej stanowiącej dużą infrastrukturę badawczą jest podany okres, do kiedy dana inwestycja musi być zrealizowana (najczęściej koniec roku kalendarzowego). Wynika to z Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 157, poz. 1240, 2009). Okres ten jest dość krótki biorąc pod uwagę, datę otrzymania decyzji, czas potrzebny na wdrożenie procedury zamówień publicznych, ryzyko ponownego wdrożenia procedury zamówień publicznych i czas realizacji zamówienia. Czy, podobnie jak to jest z dotacją statutową, można by było rozliczać środki przyznane na dużą infrastrukturę badawczą w następnym roku?
16. Duża infrastruktura badawcza. Zgodnie z art. 9 obowiązującej ustawy biblioteki naukowe nie wchodzące w skład jednostek naukowych nie mogą ubiegać się o dużą infrastrukturę badawczą. Coraz częściej konieczne jest elektroniczne archiwizowanie zasobów bibliotecznych przy pomocy wysokiej klasy wysoko wydajnych urządzeń archiwizujących i tym samym udostępnianie czytelnikom zasobów bibliotecznych również w wersji elektronicznej. Proponujemy, aby w znowelizowanej ustawie o zasadach finansowania nauki stworzyć możliwości bibliotekom naukowym niewchodzącym w skład jednostek naukowych przyznawania środków finansowych na inwestycje w zakresie dużej infrastruktury badawczej.

Prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś

Przewodniczący KRASP